

ENFIANDO

NA PRAIA DE SANTA COMBA

Texto
Xesús Constela
Doce
Escritor

Fotos
Jorge Meis

Dunha estirpe de pingas, egrexias moléculas de bravura, naciches, meu mar. De inúmeras tonalidades, concordante melodia de cores, foi a túa ascendencia. Qué tes que a humanidade toda leva séculos a intentar descifrar os misterios da túa melodia, esa cantiga da que nin sequera se puido descifrar o pentagrama no que está escrita. Sinfonía de acordes múltiples, todos os artistas que no mundo se tiveron por tales quixeron copiar a túa tan altiva grandeza, porque ti, meu mar, non coñeces de humildades, e ás veces apareces bravo, ou preséntaste manso, e podes ser traizoeiro, e aberto, e baixo, e alto, e calmo, e rizado... Sempre imprevisíbel e descoñecido, sempre feimudo e ousado.

Mar albatros, mar arao, mar gaivota, mar pelicano, mar anguía, peixe espada, arroaz, balea, ourizo, centola, raia... Acaso alguén pode dicir que coñece a túa verdadeira faciana? Non sabes de moldes, nin de fronteiras e tampouco non sabes de lindeiros. Non tes portas nin xanelas. Onde comezas ti, meu mar, e onde comeza o vento? Seredes quizais unha mesma cousa? Como sabelo?

Cantán as brisas no seu xogo coas túas ondas e as túas escumas. Cantan mentres se enredan unha vez e outra máis na coreografía das algas e do salitre, no baile do carangueiro coa nécora, no amor do caramuxo coa lapa, señorita silandeira e solitaria, na loita escura e clandestina da rocha contra o temporal que teima en derribala. Ai, meu mar, parécesme moitas veces a indignada forza da natureza desbordada.

Mar marusia, mar bravo, mar forte, mar picado, mar rizado, mareira e roleira. Mar teso, mar tendido, mar calmo... Canción da vela e do vento, chalana, caiuco, bou, dorna de orgullosa e lixeira vela, mar flotador redondo do meniño que constrúe castelos na area sen saber aínda que unha das túas ondas vai derribalos no momento en que ela queira.

Es, meu mar, canto de vento frío e rede ancha, de onda que inunda, de axilidade e de temporal. Ai daqueles amantes que quixeron desafiarte escribindo os seus nomes na area antes de que a suavidade dunha onda correrá a

borrallas para sempre que ti, meu mar, non te deixas anotar, nin cantar, nin pintar. Será por iso que sempre soubeches atraer a atención de músicos, pintores e poetas? Será por iso que Homero botou a Ulises a navegar na Odisea, igual que agora un cativo fai a botadura solemne dun barquiño de papel na soleada tarde

“Canto do teu sal son bágoas de Portugal?, preguntouche Fernando Pessoa...”

de verán dunha dársena baleira?

Porque ti, meu mar, es porto, e es peirao, e es lonxa, e remo, e boia, e faro, e es nasa, e rede, e es un horizonte que nunca se abarca, que nunca remata, que desafia ao ceo cando ambos os dous rivalizadas a ver quen descompón mellor a gama das cores grisallas. Es misterio, meu mar. O misterio que nunca se resolvé. Es a claridade do día e tamén a meirandé escuridade da noite, es un espello enorme que reflicte o firmamento, que copia con descaro e fachenda o escintileo das estrelas, que devora o sol en cada atardecer. Sabes rozar a perfección cando pintas encol de ti mesmo as raiolas da lúa. Non tes vergoña, meu mar. Non tes vergoña!

Atlántico, Cantábrico, Mediterráneo, Pacífico, Índico, Exeo, Adriático, Alborán... onde rematas ou onde comezas? Quen coñece a túa xeografía e quen ousa poñerlle un nome? Vén! Achégatel En-

che os meus ollos todos de praias. Encheme os pés de areas. Quero respirarte, meu mar, a pulmón aberto. Enche, logo, o meu corazón de brisa mareiral

Xoga cos cabelos louros das meniñas que andan a saltar as ondas coma se quixes facerlles trenzas, xoga con elas mil e unha veces, amigo que es do vento, xoga coa costa enteira dacadalo da néboa.

Moitas cores fuches pintando, meu mar, no máis profundo azul do ceo, no mesmo ceo onde pola noite vas pintar esa lúa pequerrechiña que sae sempre de paseo. Cantas veces queres, meu mar, andar de poeta das nosas vidas, co ese teu devalar sen fin, sempre a imprimir unha lembranza nova para que fique na caixa do corazón moi ben agachada. Ai, meu mar, que es sempre un éxtase de lembranzas! Cantas cantigas de amor escribiches nas areas da praia e cántas veces, inmisericorde asasino, viñeches vestilas coas cores da desgraza?

En sinfonías, en libros, en cadros. Que tes, meu mar, que os artistas todos andan sempre tentar de facer o teu retrato?

Fume de pipa, saudade, noite, silencio, frío, cantouche Manuel Antonio, o noso poeta máis mariñeiro, Celso Emilio deitouse fronte a ti e pensou que eras un camiño. Canto do teu sal son bágoas de Portugal?, preguntouche Fernando Pessoa... Ninguén foi quen de resolver os misterios do salitre e das ondas. Que cantiga andas a cantar, meu mar, que todos queremos copiar as súas notas?

Reflicteme lúas e soles, astros e planetas. Vaime dicindo con cada onda a boa nova das túas mareas. E despois, inviolábel, maxestoso, prosigue o teu camiño, camiño que camiña, meu mar, todo en ti.

